

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 12)
miljøministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	4. oktober 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljø- og Energiministeriets grundnotat vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bygningers energimæssige ydeevne, KOM (2001) 226 endelig.



Den 26. september 2001

GRUNDNOTAT

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bygningers energimæssige ydeevne.

KOM (2001) 226 endelig

1. Status

Kommissionen sendte den 14. maj 2001 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i artikel 175 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Bygningssektoren kan allerede yde et væsentligt bidrag til, at EU opfylder Kyoto-målet i løbet af de næste få år, der er tilbage til 2012, men den bør spille en endnu større rolle i perioden efter 2012, hvor Kommissionens forslag til et 6. miljøhandlingsprogram regner med en reduktion på 20-40% inden 2020. Den 8. marts 2000 vedtog Kommissionen en meddelelse om "EU's politikker og foranstaltninger til reduktion af drivhusgasemissioner: Mod et europæisk klimaændringsprogram". Klimaændringsprogrammet bygger på meddelelsen fra maj 1999 om forberedelser til gennemførelse af Kyoto-protokollen og følger op på opfordringer, der oprindeligt blev fremsat af miljøministerrådet i juni 1998 og oktober 1999. Her blev Kommissionen opfordret til at fremsende en liste over højt prioriterede tiltag til fælles og samordnede politikker og foranstaltninger så tidligt som muligt i 2000 og til at fremsætte politiske forslag på området. Kommissionens Handlingsplan for Energieffektivitet, der blev fremlagt for Rådet den 27. april 2000, skal bl.a. ses som led i bestræbelserne på at nå målene i det europæiske klimaændringsprogram.

Som reaktion på Kommissionens Handlingsplan for Energieffektivitet har Rådet (energi) vedtaget konklusioner to gange i løbet af 2000. Første gang den 30. maj 2000 og anden gang den 5. december 2000. Begge gange opfordredes Kommissionen til at tage initiativer med henblik på forbedring af varmeisolering og af fast installeret udstyr og andre installationer, især for boliger og i den tertiære sektor og med bygningsattestering som virkemiddel.

Direktivforslaget må endvidere ses på baggrund af Kommissionens grønbog "På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed", hvor det bl.a. konkluderes, at bygningsområdet rummer et af de største potentialer, når det gælder påvirkning af Fællesskabets forsyningssituationen.

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

1. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at forslaget formål er at fremme bedre energimæssig ydeevne i bygninger i EU og i den forbindelse i videst mulig udstrækning sikre, at kun de mest omkostningseffektive foranstaltninger iværksættes. Bygningers lange levetid (50 til over 100 år) gør ifølge Kommissionen, at langt de største muligheder for at forbedre den energimæssige ydeevne på kort og mellemlangt sigt ligger i den eksisterende bygningsmasse. Direktivforslaget fastlægger en ramme, som vil føre til øget samordning mellem medlemsstaternes lovgivning på området. Hvordan rammen i praksis skal fyldes ud bliver dog primært et ansvarsområde for de enkelte medlemsstater.

Forslaget omfatter fire hovedelementer: For det første opstilles der en overordnet ramme med en fælles metode til beregning af bygningers samlede energimæssige ydeevne. For det andet skal nye bygninger - og ved reovering visse eksisterende bygninger - opfylde mindstenormer for energimæssig ydeevne. For det tredje indfører direktivforslaget på grundlag af disse normer attesteringsordninger for nye og eksisterende bygninger. Attester for energimæssig ydeevne og anbefalet indetemperatur samt andre indeklimarelevante forhold skal opslås i offentlige og i offentligt tilgængelige bygninger. For det fjerde indfører forslaget særlige eftersyn og vurderinger af kedler, varme-/køleanlæg.

Ad 1: Forslaget opstiller krav til medlemsstaterne om at fastlægge en metode til en helhedsorienteret beregning af bygningers energimæssige ydeevne. Der er udarbejdet et bilag til forslaget, der fastsætter rammerne for en sådan metode.

Ad 2: Medlemsstaterne skal endvidere fastsætte mindstenormer for nye bygningers energimæssige ydeevne beregnet på grundlag af den metodiske ramme i bilaget. De nationale myndigheder skal ved opførelse af større bygninger (bygninger med et etageareal over 1000 m²) sikre, at det vurderes, om det er muligt at installere alternative energiforsyningssystemer i disse bygninger inden udstedelse af byggetilladelse.

Medlemsstaterne skal sikre en højnelse af eksisterende bygningers energimæssige ydeevne, når sådanne bygninger med et samlet etageareal på over 1000 m² skal reoveres, således at de når op på mindstenormerne for energimæssig ydeevne. Dette er dog kun et krav, hvis det er teknisk muligt ved omkostningseffektive investeringer, dvs. investeringer, der beregnet ud fra den aktuelle gennemsnitsrente, kan betales tilbage på 8 år med de opnåede energibesparelser. Kravet gælder ligeledes kun ved reoveringer, hvor de samlede omkostninger overstiger 25% af bygningens aktuelle forsikringsværdi.

Ad 3: Medlemsstaterne skal sikre, at der ved opførelse, salg og udleje af bygninger forelægges potentielle købere eller lejere en højst 5 år gammel energiattest.

Forslaget foreskriver, at der i myndighedsbygninger og andre offentligt tilgængelige bygninger skal opslås en højst 5 år gammel energiattest på et sted, der er iøjnefaldende for offentligheden. I de samme bygninger skal der på tilsvarende måde fremvises oplysninger om anbefalede indetemperature og eventuelle andre indeklimarelevante forhold, ligesom den aktuelle indendørstemperatur og andre indeklimarelevante forhold skal opslås i offentlige bygninger.

Ad 4: Der skal ifølge forslaget gennemføres regelmæssigt eftersyn af kedler med en nytteeffekt på mere end 10 kW. Bilaget til forslaget opstiller krav om et engangseftersyn af kedlers nytteeffekt over 10 kW efter 15 år, hvorimod kedler over 100 kW skal have et eftersyn hvert andet år.

Der skal ligeledes ske regelmæssigt eftersyn af centrale klimaanlæg.

Medlemsstaterne skal sikre, at attestering af bygninger og eftersyn af varme- og klimaanlæg udføres af kvalificerede og uafhængige personer.

Forslaget behandler endelig udvalgsproceduren, der skal anvendes ved tilpasning af direktivets bilag til den tekniske udvikling og ved indarbejdelse af senere vedtagne normer. Det foreslås, at videreudviklingen af bilagene lægges over i Mærkningskomiteen, som blev etableret i forbindelse med energimærkningsordningen for elektriske husholdningsapparater.

1. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at der i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet bør fastsættes overordnede principper for et system af normer for energimæssig ydeevne på fællesskabsplan, men at den nærmere gennemførelse bør overlades til medlemsstaterne, så hver medlemsstat kan vælge den ordning, der passer bedst til landets

særlige situation. Kommissionen anfører videre, at dette direktiv kun omfatter det minimum, der er nødvendigt for at nå disse mål.

Kommissionen anfører endelig, at øget energieffektivitet er en vigtig del af den pakke af politikker og foranstaltninger, som må iværksættes på fællesskabsniveau for at imødekomme Kyoto-protokollens forpligtelser. Forslaget er også et supplement til SAVE-direktivet (93/76/EØF), som kræver, at medlemsstaterne udvikler, gennemfører og aflægger rapport om programmer vedrørende energieffektivitet i bygninger.

Regeringen er enig i Kommissionens fremstilling.

1. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Området er reguleret af Byggeloven, Bygningsreglementet, Småhusreglementet, Lov om Fremme af Energi- og Vandbesparelser i Bygninger, bekendtgørelse om Energimærkning m.v. i Bygninger, bekendtgørelse om Honorarer og Ansvarsforsikring for Energimærkning af Bygninger, bekendtgørelse om Kontrolmåling, Justering og Rensning af Oliefyrsanlæg og cirkulære om Energieffektivisering i Statens Institutioner.

Direktivforslaget har i vid udstrækning taget udgangspunkt i den danske regulering på området. Forslaget vil derfor kun i mindre omfang kræve lovændringer i Danmark .

I Danmark er der ikke krav om, at man skal lave en helhedsorienteret beregning af nybygningers energimæssige ydeevne, medmindre man efterfølgende overdrager dem ved salg, og de derved omfattes af energimærkningsordningen. Implementering kan ske uden en ændring af bygningsreglementerne ved en udvidelse af energimærkningsordningen, så denne omfatter alle nyopførte bygninger, uanset om de sælges eller ej.

Ved renoveringer af eksisterende bygninger i Danmark finder byggeloven anvendelse, men bedømt efter om ombygningen er væsentlig og ikke efter rentabilitet. Det vil kræve en ændring af byggeloven, såfremt den nuværende formulering af artikel 5 om renoveringer skal implementeres.

I Danmark skelnes også mellem større og mindre ejendomme, men i Danmark opdeles bygninger ved et samlet etageareal på 1500 m², hvor forslaget ønsker skellet ved 1000 m². Dette vil kræve ændringer på bekendtgørelsesniveau efter forhandlinger med de berørte parter.

Der er specielle regler for offentlige bygninger i den danske energimærkningsordning, men kravene til offentliggørelse er mere vidtgående i direktivet, og de omfatter også privatejede men offentligt tilgængelige bygninger. Der er heller ikke krav om ophængte termometre mv. eller krav om, at anbefalede indetemperaturer og andre indeklimamæssige parametre skal være ophængt.

De danske regler for energimærkning ved salg og overdragelse gælder ikke for andelsboliger og for lejligheder. Direktivets regler vil derfor kræve en ændring af loven om fremme af energi- og vandbesparelse i bygninger, så disse lejligheder også bliver omfattet af reglerne.

Den danske OR-ordning (Oliefyrservicebranchens Registreringsudvalg) omfatter alene oliefyrede kedelanlæg, hvor der kræves et årligt eftersyn af anlægget. Det vil kræve en ny bekendtgørelse at implementere forslaget om kedeleftersyn, så dette også omfatter gasfyrede kedler og biobrændselskedler, og der vil være behov for at ændre reglerne for OR-ordningen, så den også kommer til at indeholde råd om udskiftning mv. Men en lovhjemmel for dette findes allerede i lov om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger.

Bestemmelserne om eftersyn af klimaanlæg kan ligeledes implementeres på bekendtgørelsesniveau på baggrund af hjemmel i lov om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger.

Alt i alt vil direktivet medføre mindre justeringer af lov om fremme af energi- og vandbesparelser i bygninger og af byggeloven samt ændring af flere bekendtgørelser på området.

Økonomiske konsekvenser

Erhvervsliv

Forslaget vil få økonomiske konsekvenser for de dele af detailhandlen og servicevirksomheder, der har offentligt tilgængelige bygninger, som er mellem 1000 m² og 1500 m², på grund af direktivets nedre afgrænsning på 1000 m² og energiledelsesordningens nuværende grænse på 1500 m². Disse bygninger skal efter direktivet nu have udarbejdet en energimærkning mindst hvert 5. år. Det er ikke umiddelbart muligt ud fra BBR eller andet datagrundlag at fastslå det nærmere omfang i antal omfattede bygninger.

Forbrugere

Forslaget skønnes at have visse økonomiske konsekvenser for forbrugerne i det omfang de er lejere eller andelshavere, idet reglerne om maks. 5 år gammel energimærkning ved udlejning/salg i praksis vil betyde, at alle disse ejendomme skal energimærkes ca. hvert 5. år. Det må formodes, at de forøgede administrationsomkostninger til udarbejdelse af energiattester i udlejningsbyggeri og andelsboligforeninger overføres til lejere og andelshavere. Det forventes dog, at disse omkostninger vil give anledning til energibesparende initiativer i ejendommene, som samlet set vil udligne merudgiften.

Staten

Forslaget skønnes at have økonomiske konsekvenser, i det omfang staten anvender bygninger med et areal på mellem 1000 m² og 1500 m². Ifølge BBR ejer staten 190 bygninger på 1000-1500 m². Disse bygninger skal hvert 5. år have udarbejdet energimærkning, som skal opslås i bygningen. Det forventes dog, at disse omkostninger vil give anledning til energibesparende initiativer i ejendommene, som samlet set vil udligne merudgiften.

Amter og kommuner

Forslaget skønnes at have økonomiske konsekvenser, i det omfang amterne og kommunerne anvender bygninger med et areal på mellem 1000 m² og 1500 m². Ifølge BBR ejer kommunerne 1130 bygninger med et areal på mellem 1000 m² og 1500 m², og amterne ejer 150 bygninger med et areal på mellem 1000 m² og 1500 m². Disse bygninger skal hvert 5. år have udarbejdet energimærkning, som skal opslås i bygningen.

Den regelmæssige energimærkning af bygningerne forventes at medvirke til gennemførelse af yderligere besparelsesforslag, som samlet set kan modvirke omkostningerne ved mærkningen. Desuden er der kommuner, som på frivilligt grundlag energimærker deres bygninger under 1500 m² i dag. Det er på det foreliggende grundlag ikke muligt at afgøre omfanget af meromkostninger.

Administrative konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige administrative konsekvenser.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark, idet flere bygninger vil blive omfattet af energimærkningsreglerne, ligesom der indføres eftersyn og rådgivning om udskiftning for alle typer kedler.

Forslaget vurderes ligeledes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU, idet det udvider energimærkningsordningen af bygninger til de øvrige EU-lande.

-

- Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 31. maj 2001 til 73 interessenter.

Ejendomsforeningen Danmark

bemærker, at direktivet vil medføre, at der i udlejningsejendomme, som er på under 1500 m², skal udarbejdes energimærkning mindst hvert 5. år, da der typisk finder genudlejninger sted med væsentligt mindre intervaller end 5 år.

Ejendomsforeningen Danmark opfordrer Energistyrelsen til at overveje at søge at fastholde de nugældende principper om, at der alene skal udarbejdes energimærkning for ejendomme på under 1500 m² ved salg, således at det ikke bliver nødvendigt regelmæssigt at udarbejde energimærkning for disse ejendomme.

Ejendomsforeningen Danmark finder i øvrigt ikke, at der er rimelig grund til at indføre krav om, at der forelægges energiattester m.v. ved enhver udlejning af bygninger eller lokaler i bygninger. Dette vil medføre yderligere administrationsomkostninger for ejere og administratorer af udlejningsejendomme. Lejelovens regler om beboerrepræsentationers rettigheder giver i forvejen beboerrepræsentationerne ret til at drøfte alle spørgsmål af betydning for ejendommens drift med udlejer/administrator samt ret til at komme med forslag om gennemførelse af forbedringer på ejendommene. Beboerrepræsentationerne har således vide muligheder for at varetage lejernes interesser, og der ses derfor ikke at være behov for, at energiattester forelægges for de enkelte lejere i ejendommen.

Endelig er lavt energiforbrug i stadig stigende grad en konkurrenceparameter, der er et godt incitament for ejerne til af egen drift at sikre, at ejendommens energiforbrug begrænses mest muligt.

Ejendomsforeningen Danmark bemærker, at det af direktivforslaget fremgår, at der i offentligt tilgængelige bygninger skal opslås en højst 5 år gammel energiattest samt oplysning om aktuel og anbefalet indetemperatur mv. på et sted, der er iøjnefaldende for offentligheden. Foreningen opfordrer til at det overvejes, om der er behov for sådanne bestemmelser, herunder hvorvidt det kan forventes, at sådanne regler vil have indflydelse på energiforbruget i ejendommene.

ELFOR:

foreslår, at der bør angives normer for klimaanlæg og ventilation, da det er et af de forbrug, der forventes at øges markant i fremtiden. Det bør også fremgå, at ventilations- og klimaanlæg bør efterses regelmæssigt, da mangel på vedligeholdelse øger energiforbruget markant, dvs. ikke kun når de er 15 år gamle.

VVS fabrikkerne

oplyser, at i lighed med eftersynsordningerne på kedelanlæg og klimaanlæg ville det være fremmende for energibesparelserne, såfremt direktivet blev udvidet til også at indeholde en eftersynsordning på fjernvarmeanlæg over en vis alder, idet det er foreningens opfattelse og erfaring, at der er en hel del ældre fjernvarmeinstallationer, som ikke fungerer optimalt.

Dansk Handel & Service

ønsker formuleringen af artikel 4 præciseret, så det udtrykkeligt fremgår, at det alene er parter, der har en retlig interesse i sagen, der skal have forelagt resultatet af den omhandlede vurdering og ikke blot alle interesserede parter.

Dansk Handel & Service anfører endvidere til artikel 6, at energiattester er forretningsindehaveres private dokumenter og skal som sådan ikke være pligtige at offentliggøre. Hvis den enkelte forretning ønsker at offentliggøre sin energiattest, skal dette være frivilligt.

Det Økologiske Råd:

tilføjer til forslaget, at krav til minimumsstandarder for energiforbrug i bygninger bør fastsættes efter forholdsvis optimal byggeteknologi, bygningers lange levetid taget i betragtning.

Det Økologiske råd bemærker, at direktivet bør sikre, at attesterne ikke gøres så komplicerede, at beboerne ikke kan forstå dem, ligesom det bør kræves, at attesterne indeholder en konkret beregning af de økonomiske konsekvenser af efterisolering for lejerne.

Kravene til opslag på "et iøjnefaldende sted" af disse attester bør kunne erstattes af andre informationsmåder, såfremt disse kan dokumenteres at have en lige så god informationsværdi af hensyn til de 15 landes informationsforskelligheder.

Det Økologiske Råd finder, at der bør sættes særlig fokus på individuelle anlæg til bygningskøling, ligesom pumper bør medtages i lighed med kedler og ventilation som særligt område med særlige eftersyn.

BYG-DTU

Oplysninger om nye bygningers energimæssige forhold bør foreligge, før beslutningen om opførelsen af huset sker og så tidligt, at informationerne kan påvirke beslutningsprocessen. I typehusfirmaers katalogmateriale bør der således også udarbejdes energimærkning.

I Direktivforslaget bilag A bør det præciseres, at effekten af konstruktive og geometriske kuldebroer skal indgå, ligesom det bør anføres, at datagrundlaget og beregningsmetoderne skal være i overensstemmelse med beregnings- og produktstandarder fra CEN.

Kommunernes Landsforening (KL)

mener ikke, at direktivet vil komme til at påvirke byggerierne i Danmark nævneværdigt, da direktivets forslag bygger på dansk ret, og de fleste af de foreslåede tiltag allerede praktiseres herhjemme. KL mener, Danmarks energiledelsesordning kunne tilføjes direktivet, ligesom man kunne inddrage diskussionen af brugeradfærden i bygningerne.

Såfremt kommunerne pålægges en kontrolopgave i forbindelse med implementeringen af direktivet, påpeger KL, at det vil blive relevant at stille krav om økonomisk kompensation.

Følgende organisationer meddelte, at de ingen kommentarer havde til Direktivforslaget:

Landbrugsrådet

Den Danske Landinspektørforening

Danske Fjernvarmeværkers Forening

Foreningen af Rådgivende Ingeniører (F.R.I.)

Advokatrådet

Elinstallatørernes Landsforening ELFO

Realkreditrådet

Amtsrådsforeningen

- **Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.